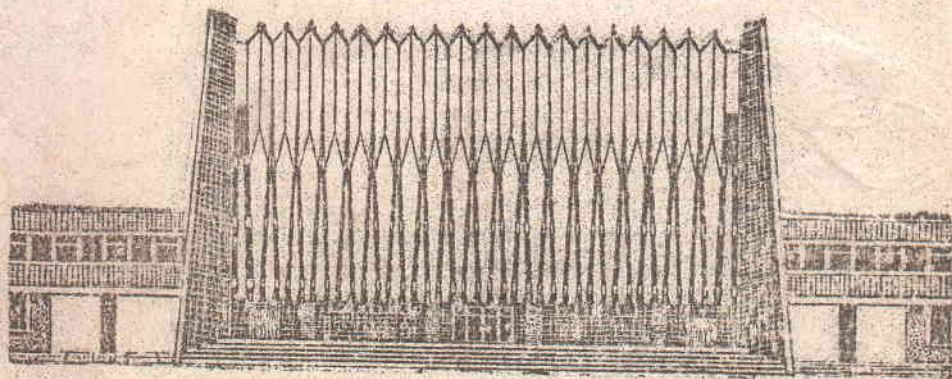

Ўзбекистон Республикаси Мелиорация ва Сув Хужалиги
Вазирлиги

ТОШКЕНТ ИРРИГАЦИЯ ВА ҚИШЛОҚ ХУЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ
МУХАНДИСЛАРИ ИНСТИТУТИ

"ТИҚХИМнинг Ўзбекистон Республикаси
илмий-техникавий иқтисодий-ижтимоий
муамоларни ҳал қилишдаги ҳиссаи^и
институт илмий-амалий конференцияси
(УМУМ бўлими) наърузлари

Қ И С Қ А М А Т И Л А Р И

ТОШКЕНТ - 1934

Г. Шамонова, М. Баркоев

Қишлоқ хўжалик шўхалари ҳосилдорлигини моделлаштириш

Биринчи маълумки ҳосилдорлик ҳун омиллارга боғлиқдир. Динмикон ерининг мавжуд чиринди захираси, эрга солинадиган оғра-шиқ ва минерал ўғитларнинг миқдори, меҳнат харажатлари, сугроғини қорғашон, экишларга ишлов бериш даражаси, туپроқ боши-тирмачаси ва бош-алар Ҳосий омиллари.

Туپроқ боши-тирмачаси ҳужайясининг туپроқ қатъаси орқали маълум формула ёрдамида ҳисобланади.

Минерал ўғитларни ишлатишда ҳосилдорлигининг ошмиш ҳисобига олимаган фойда минерал ўғитларга сарф қилинган харажатларни ўз ичига олиши билан бирга, уларни оряққча ишлатиш атроф муҳитга зарар етказишини ҳисобга олиш керак.

Қишлоқ хўжалик экишларига ерининг балл бонитети, солина-диған минерал ўғитларнинг таъсирининг регрессия тенгламасини қуйидагича ёзиш мумкин:

$$Y = a_0 + a_1 B + a_2 A + a_3 P + a_4 K$$

бу ерда a_0 - қишлоқ хўжалик экишларининг табиий ҳосилдорлиги

B - балл бонитети.

A - солинадиган Ҳосотнинг миқдори.

P - солинадиган фосфорнинг миқдори.

K - солинадиган калийнинг миқдори.

a_1, a_2, a_3, a_4 - регрессия коэффициентлари.

Мазкур маълум ҳужайясининг қишлоқ хўжалик экишлари-нинг ҳосилдорлиги билан қориди келтиришда омиллариинг боғ-лиқлигини регрессия тенгламаси ва корреляция коэффициентини қуйидагича.